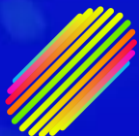

Kunta- ja aluevaaliteemat 2025

Digi-infra kuntien ja hyvinvointialueiden
kohtalonyhteys

Kunta- ja hyvinvointialuevaaliteemat - yhteenveto

Digi-infra kuntien ja hyvinvointialueiden kohtalonyhteys

- Suomalaisten hyvinvoinnin kehitys tulevaisuuden digitalisoituvassa yhteiskunnassa edellyttää kattavia korkeatasoisia tietoliikenneyhteyksiä. Keskeisin digi-infra on EU:n tavoitteen mukainen gigabitin valokuituyhteys jokaiseen suomalaiseen kotitalouteen.
- Gigabitin valokuituyhteyden varmistamiseksi kuntien rooli on keskeinen. Kuntien vastuulla olevaan elinvoiman kehittämiseen kuuluu valokuituyhteyksien edistäminen kaavoituksella, rakentamismääräyksillä sekä omien kiinteistöjen tietoliikenneyhteyksillä. Kuntien hyvä yhteistyö alueellisten valokuituyhtiöiden kanssa varmistaa kaikkien alueiden kehityksen. Finnet-liiton jäsenyhtiöt ovat tässä kehitystyössä kuntien tukena.
- Nopeat valokuituyhteydet takaavat kuntien omien palvelujen sekä kuntien alueella toimivien yritysten ja muiden toimijoiden kehittämisedellytykset. Tuottavuuden, tehokkuuden ja laadun parantaminen edellyttää nopeiden tietoliikenneyhteyksien varaan rakentuvaa digitalisaatiota.
- Hyvinvointialueiden välttämätön palvelurakenteen ja palveluiden sisällön uudistaminen ei ole mahdollista ilman digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Hyvinvointialueiden onnistumisen edellytyksenä on kuntien toiminta digitalisaation perusedellytyksenä olevien vähintään gigabitin valokuituyhteyksien edistämisessä. Digi-infran kehittyminen on kuntien ja hyvinvointialueiden kohtalonyhteys.
- Kuntapäättäjän on tunnettava budjettien ja kaavojen lisäksi myös nykyaikaisen digitalisaation mahdollisuudet. Finnet-liiton jäsenyhtiöt tarjoavat tähän omilla alueillaan hyvän yhteistyökumppanin.

Kuntavaaliteemat

Kuntien ja digi-infran kohtalonyhteys

- Kunnan elinvoima ja sen vaikutus kuntatalouteen on jokaisen kuntapäätäjän asialistalla, etenkin nyt kun sote on siirtynyt hyvinvointialueiden vastuulle. Monipaikkaisuus on tullut jäädäkseen ja kiinnostus yksilöllisiin asumisratkaisuihin on edelleen korkealla tasolla. Kunnille avautuu uusia mahdollisuuksia kasvaa ja houkutella uusia asukkaita ja osajia. Kuntien rooli siirryttäessä kohti gigabit-yhteiskunnan palvelumalleja on ratkaiseva, koska ne tarjoavat kansalaisille peruspalvelut.
- Toimivan arjen, virkeän yritystoiminnan ja nykyaikaisten gigabit-yhteiskunnan kuntapalveluiden edellytyksenä on tehokas ja toimiva digi-infra, jonka perustana on gigabitin valokuitu. Finnet-liiton jäsenyhtiöt toimivat jo liki puolessa Suomen kunnista ja he tuntevat kuntakentän ja ovat vahva lenkki alueiden ekosysteemeissä ja niiden kehittämisessä. He myös osaavat auttaa kuntia hankintatoimen osalta.

1. Elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa yhteyksiä parantamalla

- Palvelut ja työpaikat ratkaisevat sen, onko kunta elinvoimainen. Toimivien nettiyhteyksien merkitys on nykyisten kasvavien elinkeinojen menestymisen ja kasvun edellytys. Kilpailussa uusista asukkaista kaavoitus, toimivat palvelut ja nopeat nettiyhteydet ovat avainasemassa.
- Korkea valokuitusaatavuus kunnassa voi hidastaa poismuuttoa ja lisätä kunnan vetovoimaa sekä kilpailukykyä. Lisäksi se parantaa kiinteistöjen käyttöarvoa ja kunnan houkuttelevuutta sekä ihmisille että yrityksille.

Kuntavaaliteemat

2. Digitaaliset liiketoimintamahdollisuudet paranevat

- Uudet digitaaliset palvelut ja toimintamallit ovat vahvassa kasvussa. Niiden soveltaminen eri toimialoilla avaa kasvumahdollisuuksia hyvien nettiyhteyksien päässä oleville yrityksille. Liiketoiminnan kehittäminen on siirtynyt ja siirtyy yhä kiihtyvällä tahdilla digitaalisille alustoille ja nettiin, koska se parantaa tuottavuutta ja nopeuttaa toimintaa.
- Uusia yrityksiä syntyy enemmän ja työllisyys on korkeampi niillä alueilla, joissa on kaksisuuntaisia gigabitin valokuituyhteyksiä tarjolla. Nopeat ja luotettavat yhteydet parantavat yritysten mahdollisuutta kehittää digitaalisia palveluita ja tukevat yritysten kasvua.

3. Yhdenvertaiset palvelut tehokkaammin

- Nopeiden nettiyhteyksien ansiosta kunnat voivat tarjota aiempaa enemmän ja parempia digitaalisia palveluita, keventää palvelujen tuottamisen kustannuksia ja parantaa saavutettavuuttaan. Kuntien peruspalveluissa saavutettavuus on erityisen tärkeää – niiden käytön pitää olla mahdollista asuinpaikasta, kellonajasta tai tilanteesta riippumatta. Tämä edellyttää gigabitin valokuituyhteyksiä, jotta kaikki tulevaisuuden digitaaliset palvelut, jotka ovat osa gigabitin yhteiskuntaa, saadaan kaikille halukkaille.
- Kuntataloutta voi tehostaa merkittävästi, kun digitaalisuuden avulla muutetaan perinteisiä toimintatapoja ja uudistetaan rakenteita. Näin voidaan tehdä esimerkiksi opetuksessa ja kuntien välisissä yhteishankkeissa. Kuntaveroprosentti on nykyisin tärkeä mittari kuntien houkuttelevuutta arvioitaessa.
- Kunta voi edesauttaa hyvien nettiyhteyksien rakentamista huomioimalla ne kaavoituksessa ja keventämällä rakentamisen lupakäytäntöjä.

Kuntavaaliteemat

Toimivilla valokuituyhteyksillä varmistetaan myös:

Huoltovarmuus

- Yhteiskunnan toimivuuden kannalta on tärkeää, että tietoliikenneyhteydet ovat kattavia ja mahdollistavat asumisen ja toimimisen missä päin Suomea tahansa. Mahdollisten ja todennäköisten kriisien varalta tulee varmistaa, että gigabitin kiinteä ja säävarma valokuituyhteys ulottuu kaikkialle ja että runkoyhteyksille on useita eri vaihtoehtoja sekä merien että myös maan kautta Pohjanlahti kiertäen. Tärkeää on myös varmistaa, että yhteyden toimittajalla on päätöksenteko ja vahva läsnäolo Suomessa, jotta ongelmatilanteissa tuki löytyy läheltä.

Ekologisuus

- Yksi nykyajan merkittävimmistä haasteista on ilmastonmuutos ja siihen vastaaminen, myös paikallisesti kunnissa. Palvelujen ja työn digitalisoiminen auttaa vähentämään päästöjä merkittävästi. On arvioitu, että palvelun tai työn siirtäminen nettiin vähentää hiilidioksidipäästöjä enemmän kuin mitä niiden tuottamiseen tarvittavan ICT:n jalanjälki on.
- Toisaalta lisääntynyt datan kulutus kasvattaa hiilidioksidipäästöjä päätelaitteissa, netissä sekä pilvipalveluissa. Siksi valittujen yhteyksien energiatehokkuus on olennaista. Valokuitu on tietoliikennetehokkuuden näkökulmasta 5–13 kertaa energiatehokkaampi kuin mobiiliyhteys. Kunnat voivat edistää digi-infrastruktuurin energiatehokkuutta parantamalla valokuidun saatavuutta muun muassa kaavoituksen, palveluiden digitalisoinnin ja harvaan asuttujen alueiden tukihankkeiden avulla.

Hyvinvointialueen vaaliteemat

1. Digitaaliset terveydenhuollon palvelut yleistyvät

- Sosiaali- ja terveysalan digitaaliset palvelut ja toimintamallit ovat vahvassa kehitysvaiheessa. Niiden käyttöönotto sosiaali- ja terveysalalla avaa mahdollisuuksia hyvinvointialueiden palveluiden tarjoamiselle yhä suuremmalle joukolle ihmisiä. Ihmisten terveydenhoitoon liittyvät palvelut ovat siirtymässä digitaalisille alustoille ja nettiin, koska tällöin palvelun saatavuus paranee, tuottavuus kasvaa ja toiminta nopeutuu. Toimivat verkkoyhteydet ovat eilinehto digitaalisten sotepalveluiden käyttöönotolle. Kansalaisten digitaitojen kasvaminen tukee myös hyvinvointialueiden mahdollisuutta siirtyä digipalveluiden tarjoajiksi.

2. Yhdenvertaiset palvelut tehokkaammin

- Hyvien verkkoyhteyksien ansiosta hyvinvointialueet voivat tarjota aiempaa enemmän ja parempia digitaalisia palveluita, keventää palvelujen tuottamisen kustannuksia ja parantaa saavutettavuuttaan. Maantieteellisesti laajoilla alueilla toimivien hyvinvointialueiden peruspalvelujen saavutettavuus on erityisen tärkeää – niiden käytön pitää olla mahdollista asuinpaikasta, kellonajasta tai tilanteesta riippumatta. Tämä edellyttää gigabitin valokuituyhteyttä, jotta kaikki tulevaisuuden nettipalvelut saadaan kaikille halukkaille.
- Hyvinvointialueiden taloutta voi tehostaa huomattavasti, kun digitaalisuuden avulla muutetaan perinteisiä toimintatapoja ja uudistetaan rakenteita.

Lisätietoja:

Finnet-liitto ry
Jarmo Matilainen, toimitusjohtaja
p. 044 722 8210

